

టెక్నాలజీ అభివృద్ధి, వినియోగాలలో సోషలిస్టు ప్రజా దృక్పథం - పెట్టుబడిదారీ లాభాల దృక్పథం - సోవియట్ యూనియన్ అనుభవాలు

- ప్రొ. తోట జ్యోతరాణి

ప్రపంచంలోని సమస్త దేశాలలో నిరుద్యోగ రిజర్వు ఆర్మీ తీవ్రస్థాయికి చేరుకున్నది. పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థ అభివృద్ధి క్రమం, అది నిర్దేశిస్తున్న సాంకేతిక నవకల్పనల (innovations) పర్యవసానమే ప్రస్తుత సంక్షోభం. ఫైనాన్స్ కాపిటల్ ఆధిక్యత పెరుగుతున్నది. ఆధిపత్యం బలపడుతున్నది. నిరుద్యోగ సమస్యతో ముడిపడి వున్న విభిన్న సమస్యల దాడికి శ్రామికవర్గం బలవుతున్నది. మెజారిటీ ప్రజల జీవితాలు విధ్వంసం అవుతున్నాయి. రాయితీ, రాజీలేని గుత్త పెట్టుబడుల లాభాపేక్ష చట్రంలో సమస్య పరిష్కారం పేరుతో అమలవుతున్న ప్రతి నయా ఉదారవాద విధానం వల్ల సంక్షోభం మరింత సంక్లిష్టమవుతున్నది. దీర్ఘకాలంగా కొనసాగుతున్న ఈ సంక్షోభం ప్రస్తుత దోపిడీ వ్యవస్థకు శాశ్వత లక్షణమైంది. పెట్టుబడి గమనం నిర్ణయంగా, క్రూరంగా ఉంటుంది. అందుకే అంతం చేయాల్సింది పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ సంక్షోభాన్ని కాదు, పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థని అంటాడు సమీర్ అమీన్. అదే సంక్షోభ వ్యవస్థ పరిధిలోనే సంక్షోభాన్ని అంతం చేయడం సాధ్యపడదు. సోషలిస్టు సమాజ స్థాపనతోనే దోపిడీ, పీడనల నుండి శ్రామికవర్గం విముక్తి చెందుతుంది అన్నదే ఖచ్చితమైన, రుజువైన వాస్తవం.

1917 బోల్షివిక్ విప్లవం తర్వాత సోవియట్ రష్యాలో చరిత్రలోనే మొట్టమొదటిసారిగా దోపిడీ, పీడన లేని సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించడం కోసం అద్భుతమైన కృషి జరిగిందని మనందరికీ తెలిసిందే. లాభాపేక్ష స్థానంలో లక్ష్య సాధన కోసం దృఢ సంకల్పంతో రూపొందించిన కేంద్ర ప్రణాళికలతో అతికొద్ది కాలంలోనే అభివృద్ధి క్రమంలోను, అభివృద్ధి ఫలితాలను అందుకోవటంలోను ప్రజలందరూ భాగస్వాములైనారు. అది నిజంగా వాస్తవీకరించబడిన సమిష్టిత అభివృద్ధి. లాభాపేక్ష లక్ష్యంగా పనిచేసే స్వేచ్ఛా వాణిజ్యంలో మార్కెట్ శక్తుల పరస్పర చర్యలతో 200 సంవత్సరాలలో అమెరికా సాధించిన అభివృద్ధిని, సోషలిస్టు సమాజ స్థాపన లక్ష్యంగా రూపొందించిన ప్రణాళికల అమలుతో రష్యా కేవలం 20 సంవత్సరాలలో సాధించిందని ఆర్థికవేత్తలు చెబుతారు. పరిణితి చెందిన ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థగా ప్రచారమైన అమెరికాలో 'అభివృద్ధి'తో పాటు ఆర్థిక అసమానతలు, సకల వివక్షలు, నేరాలు కూడా బలపడ్డాయి. కానీ సోషలిస్టు వ్యవస్థ నిర్మాణం లక్ష్యంగా సాగిన సోవియట్ రష్యాలో సాగిన అభివృద్ధి గమనం ఆర్థిక అసమానతలను, గత వ్యవస్థలో కొనసాగిన సమస్త వివక్షలను నిర్మూలించే దిశగా కొనసాగింది.

ప్రపంచ ప్రజలందరి ముందు అతిపెద్ద ఆర్థిక సంక్షోభాలు కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. అవి తొలగించుకునే మార్గాల్ని వారు అన్వేషిస్తున్నారు. మెజారిటీ ప్రజల జీవన విధ్వంసంతో, సంక్లిష్టమైన సంక్షోభంలో కూరుకుపోయిన ప్రస్తుత పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థ ఇంకెంత మాత్రం మనజాలదు. దాన్ని సమూలంగా మార్చుకోవాలి. ఆ స్థానంలో జనతా ప్రజాతంత్ర వ్యవస్థను, క్రమంగా సోషలిస్ట్ వ్యవస్థను నిర్మించుకోవాలి. అందుకోసం 1920లలో సోవియట్ రష్యాలో ప్రారంభమై, కొన్ని దశాబ్దాలు కొనసాగిన అద్భుతమైన సోషలిస్టు విధానాల ఆచరణను, అనుభవాలను తప్పనిసరిగా సునిశితంగా పరిశీలించటానికి ఇది సరైన సందర్భం.

బోల్షివిక్కుల అధికారం స్వాధీనం చేసుకున్న రష్యాలో ఎటువంటి పరిస్థితులున్నాయి?

జార్ చక్రవర్తుల పరిపాలనలో వున్న ఫ్యూడల్ సామ్రాజ్యం అది. వ్యవసాయ ప్రాధాన్యత గల దేశం అయినప్పటికీ వ్యవసాయ రంగం వెనుకబడి వున్నది. ఒకవైపు ముక్కు చెక్కలుగా చిన్న కమతాలు, మరొకవైపు సాంకేతిక వెనుకబాటుతనం, పర్యవసానంగా అల్ప ఉత్పాదకత, ఆహారధాన్యాల కొరత, ఫలితంగా పేదరికంలో రైతులు వున్న స్థితి కనిపిస్తుంది. ఇక పరిశ్రమల రంగం పూర్తిగా వెనుకబడి వున్నది. సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో, నవ కల్పనలలో వెనుకబాటుతనం, నిరక్షరాస్యత మరొక సమస్యగా వుంది. ఆర్థిక అసమానతలు, గ్రామీణ - పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య వ్యత్యాసాలు తీవ్రంగా ఉన్న పరిస్థితి. స్టాలిన్ మాటల్లో చెప్పాలంటే అభివృద్ధి చెందిన పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలతో పోల్చినట్లయితే అభివృద్ధిలో, సాంకేతిక నవ కల్పనలలో ఆనాటికి సోవియట్ యూనియన్ 150 సంవత్సరాలు వెనుకబడి ఉన్నది.

అభివృద్ధికి పారిశ్రామికీకరణ కీలకం. అందుకు పెట్టుబడులు, యంత్రాలు, యంత్ర పరికరాలు, టెక్నాలజీ, సాంకేతిక నవకల్పనలు తప్పనిసరి. వీటిని దిగుమతి చేసుకోవాలంటే విదేశీ రుణాలు లభించవు. సోషలిస్టు విధానాలు విఫలం కావాలని ఒత్తిడి చేసే పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థల నుండి ఎటువంటి సహాయం అందదు. వ్యవసాయక వస్తువుల ఎగుమతులే విదేశీ మారకాన్ని సంపాదించడానికి మార్గం. వెనుకబడి వున్న వ్యవసాయ రంగంతో ఎగుమతులు చేయటం అసాధ్యమే. ఏ మాత్రం అవకాశం దొరికినా ఈ అద్భుతమైన శాస్త్రీయ సామాజిక ప్రయోగాన్ని విధ్వంసం చేయటానికి చుట్టూ

పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ శక్తులు పొంచి వున్నాయి. ఇక అంతర్గతంగా అన్ని విధాలుగా వెనుకబాటుతనం వుంది. సోషలిస్టు పంథా నుండి బయటకు లాగటానికి అంతర్గతంగా పెటీబూర్జువా, దోపిడీ శక్తుల ప్రయత్నాలు తీవ్రంగానే వుంటాయి. ఈ పరిస్థితుల్ని తట్టుకొని నిలబడాలి. ఉన్నతమైన సామాజిక సంబంధాలను రూపొందించాలి. చుట్టూ బలంగా అభివృద్ధి చెందివున్న పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థలను ఎదుర్కొని నిలబడగలగాలి. సోషలిస్టు వ్యవస్థ నిర్మాణానికి వ్యతిరేకంగా వున్న అంతర్గత శక్తులను నియంత్రించాలి. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే విప్లవానంతర ఆర్థిక వ్యవస్థలోని సమస్త రంగాలను, టెక్నాలజీని, విద్యను, సంస్కృతిని ఏకకాలంలో సమూలంగా ఉన్నత స్థాయికి తీసుకుపోవాలి. అప్పుడే తలపెట్టిన సోషలిస్టు వ్యవస్థ లక్ష్యసాధన పూర్తిగా విజయవంతం అవుతుంది.

సోషలిస్టు వ్యవస్థగా రూపొందే క్రమంలో సోవియట్ యూనియన్ :

మానవజాతి చరిత్రలోనే మొట్టమొదటిది ఈ సోషలిస్టు వ్యవస్థ ఆవిర్భావం. అది విజయవంతం కావాలంటే ఆర్థిక వెనుకబాటుతనం వేగంగా అంతం కావాలని 1918లోనే లెనిన్ స్పష్టంగా చెప్పాడు. ఇందుకు, ఒకవైపు దేశంలో లభించే సహజ వనరులను అన్వేషించాలని, మరొకవైపు సాంకేతిక ప్రగతి, నవకల్పనలను వేగవంతం చేయాల్సి ఉంటుందన్నాడు. అదే సమయంలో చైతన్యవంతమైన సామాజిక సంబంధాలను నిర్మించాలి. సమిష్టి కృషి దిశగా, శ్రామికవర్గం తన చారిత్రక కర్తవ్యాన్ని, సంఘర్షణా చైతన్యాన్ని కొనసాగించే వైపుగా, వ్యవస్థ మొత్తం ప్రయోజనాలకు సహకరించేలా ప్రజలను సమాయత్తం చేయాలి.

ఆర్థిక వ్యవస్థను, పారిశ్రామిక రంగాన్ని పునరుద్ధరించడానికి 1921-1928 మధ్యకాలంలో లెనిన్ నాయకత్వంలో నూతన ఆర్థిక విధానాన్ని అమలుపరిచారు. ఒకరకంగా ఇది మిశ్రమ విధానం, స్టేట్ క్యాపిటలిజం వంటిది. వ్యవసాయ రంగంలో కులక్ వ్యవస్థను క్రమంగా అంతమొందిస్తూ, ప్రభుత్వ కమతాలను ఏర్పరచినారు. చిన్న, మధ్య స్థాయి పరిశ్రమలు కొనసాగాయి. భారీ పరిశ్రమలు, రవాణా, పరపతి, విదేశీ వాణిజ్యం పూర్తిగా ప్రభుత్వ నియంత్రణలో కొనసాగింది. వైయక్తిక ఉత్పత్తిదారులు, ప్రభుత్వం మధ్య లక్ష్యాలలో వైరుధ్యం ఏర్పడింది. వైయక్తిక కమతాలు, ప్రైవేటు యాజమాన్యంలో చిన్న పరిశ్రమలు ఇదేవిధంగా కొనసాగితే పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ దిశగా వెనక్కి వెళ్లే ప్రమాదం వున్నదని లెనిన్ గుర్తించాడు. డిసెంబర్ 1925లో జరిగిన 14వ కమ్యూనిస్టు పార్టీ కాంగ్రెస్ సమావేశంలో భారీ పరిశ్రమల స్థాపన ద్వారా స్వీయ నిలకడను (self-sustaining) సాధించాలని, దిగుమతుల మీద ఏమాత్రం ఆధారపడకుండా స్వావలంబనను సాధించాలని తీర్మానించారు. దీనితో నూతన ఆర్థిక విధానం స్థానంలో కమాండ్ సోషలిజం

వచ్చింది. పరిశ్రమలన్నింటినీ జాతీయం చేశారు. మార్కెట్ యంత్రాంగం ప్రస్తావనే ఉండదీక. పకడ్బందీగా రూపొందించిన కేంద్ర ప్రణాళికలే అభివృద్ధి లక్ష్యాలను నిర్ణయిస్తాయి. యంత్రాలు, యంత్ర పరికరాల దిగుమతులను కూడా కనిష్ట స్థాయికి తగ్గించాలని, వ్యవసాయ రంగంలో సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాలను రూపొందించడంలో వేగాన్ని పెంచాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. పంట దిగుబడులను పెంచడానికి మంచి విత్తనాలను, పశుగ్రాసాన్ని, ఎరువులను, ట్రాక్టర్లను సమకూర్చాలని, తద్వారా ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి పెరుగుతుందని ఆశించారు. భారీ పరిశ్రమల కేంద్రంగా పారిశ్రామికీకరణను వేగవంతం చేయాలని, ఉత్పత్తి సాధనాల ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా పారిశ్రామిక అభివృద్ధి జరగాలని, కొరతగా ఉన్న విలువైన మూలధనంలో అధిక భాగాన్ని ఇందుకోసమే కేటాయించాలని, సోషలిస్టు దిశగా ఆర్థిక వ్యవస్థ పరివర్తనకు ఇది మౌలికమని, నవంబర్ 19, 1928లో జరిగిన ప్లీనం ఆఫ్ సిపిఎస్యు (13)లో స్టాలిన్ తన ఉపన్యాసంలో స్పష్టంగా చెప్పాడు. 1928-32కి సంబంధించిన మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలైంది. ఇందుకోసం కావాల్సిన విత్త వనరులను చిన్న, మధ్య స్థాయి పరిశ్రమల నుండి, వ్యవసాయరంగం నుండి, విదేశీ వ్యాపారంలో ప్రభుత్వ గుత్తాధిపత్యం నుండి సమకూరిన ఆదాయం ద్వారా, ఆల్కహాల్ మీద పన్ను ద్వారా, ప్రజల నుండి రుణాలను తీసుకోవటం ద్వారా సమకూర్చుకున్నారు.

కాగా, రైతాంగాన్ని అంతర్గత వలసగా భావించాలని, మిగులును స్వాధీనం చేసుకొని బలమైన సోషలిస్టు పరిశ్రమలను నిర్మించాలని ట్రాట్స్కీవాదులు 1920లో ఇచ్చిన సూచనను ప్రధాన బాధ్యతల్లో వున్న స్టాలిన్ తిరస్కరించాడు. అయినప్పటికీ సోవియట్ యూనియన్లో రైతాంగం భయంకరమైన దోపిడీకి గురైందంటూ ఈ ట్రాట్స్కీవాదుల సూచనలను ఆధారంగా చేసుకుని బూర్జువా మేధావులు అబద్ధాలను ప్రచారం చేశారు. ఈ అంశాన్ని సున్నితంగా పరిశీలించిన మైఖేల్ ఎల్మన్ మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో వ్యవసాయ రంగానికి మిగులునిచ్చే శక్తి లేదని, అసలు వ్యవసాయ ఉత్పత్తి కంటే పరిశ్రమలో పెట్టుబడులు నాలుగు రెట్లు అధికమని, ప్రణాళికా కాలంలో జాతీయాదాయం 60 శాతం పెరిగిందని, ఆ పెరుగుదలను పారిశ్రామికీకరణకు మళ్ళించారని, అసలు రైతాంగం, శ్రామికవర్గం మధ్య అటువంటి వైరుధ్యాలు లేవని స్పష్టం చేశాడు. ఆయన మార్క్సిస్టు అభిమాని కూడా కాదు. అయినప్పటికీ వాస్తవాలను గుర్తించడం వల్లనే సోవియట్ పారిశ్రామికీకరణ ఒక గొప్ప విజయ గాధ అంటాడు. 1920-1940 మధ్య ప్రజల జీవన ప్రమాణాలలో గుణాత్మకమైన మార్పు వచ్చింది. పట్టణ ఉద్యోగిత అధికంగా పెరిగింది. వ్యవసాయ రంగం సామర్థ్యత పెరిగింది. ఏ రూపంలో కూడా దోపిడీని ఆమోదించని గొప్ప సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించుకునే

క్రమం ప్రారంభంలోనే ఎంత ఉన్నతంగా వుంటుందో ఈ సోషలిస్టు ఆచరణ ఒక సజీవ ఉదాహరణగా నిలిచింది.

1928లో ప్రారంభమైన పంచవర్ష ప్రణాళికల ద్వారా కేవలం 12 సంవత్సరాలలో అంటే 1940 సంవత్సరం వరకే పారిశ్రామిక రంగ నిర్మాణాలలో ఆశించిన అనూహ్యమైన పరివర్తన వచ్చింది. భారీ పరిశ్రమల స్థాపన, ఉత్పత్తి సాధనాల ఉత్పత్తిలో స్వావలంబన, సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాల విస్తరణ, వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని పెంచడానికి సాంకేతిక సహాయాన్ని అందించడం ద్వారా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు పెరగటం సాధ్యమైంది. గ్రామీణ - పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య వ్యత్యాసం, వ్యవసాయ రంగం - పరిశ్రమల రంగంలో ఉన్న ఉపాంత ఉత్పాదకతలో వ్యత్యాసాలు అంతరించే స్థితి వచ్చింది. దీనినే అతిపెద్ద గెంతుతో ముందడుగు (Great leap forward) అంటారు. సాధించుకొంటేనే సరిపోదు, సోషలిస్ట్ వ్యవస్థగా సోవియట్ యూనియన్ నిలబడాలన్నా, తదుపరి లక్ష్య సాధన దిశగా నిలదొక్కుకోవాలన్నా, దేశ రక్షణలో బలంగా ఉండాలిందే. ఇందులో కూడా లక్ష్యాన్ని సాధించారు. ఫ్యూడల్, పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థల అవశేషాలన్నింటినీ నిర్మూలించే క్రమం తీసుకున్నారు. 1940 సం॥ నాటికి 97 శాతం సాగు భూములు సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాలుగా మారాయి. జాతీయ ఆదాయంలో పెరుగుదలతో అధిక భాగం ఉత్పత్తి సాధనాల ఉత్పత్తికి, అభివృద్ధికి, దేశ రక్షణకు, వ్యవసాయ రంగంలో ఉత్పాదకతను పెంచడానికి కేటాయించినా, ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు నిరంతరాయంగా పెరగటం విశేషం. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో నిరంతరం సహజమైనదిగా కొనసాగే వ్యవసాయ సంక్షోభం, సోవియట్ యూనియన్ లో పంచవర్ష ప్రణాళికలు ప్రారంభమైన 12 సంవత్సరాలలోనే కనుమరుగయింది.

1940 నాటికే సోవియట్ యూనియన్ లో స్త్రీలు ఉత్పత్తిలో 80 శాతం, సిమెంట్ ఉత్పత్తిలో 78 శాతం, చమురు ఉత్పత్తిలో 42 శాతం అమెరికా కంటే అధికం. దేశ రక్షణలో, సైన్సు, టెక్నాలజీలో, సాంకేతిక సవ కల్పనలలో, అంతరిక్ష పరిశోధనలలో అమెరికాకు సమానంగా నిలిచింది. రెండవ సూపర్ పవర్ అయింది.

అభివృద్ధికి విద్యుచ్ఛక్తి కీలకమైనది. 1928లో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి 5 బిలియన్ల KWH ఉండగా, 1940 నాటికి 48 బిలియన్ల KWHకి పెరిగింది. అంటే 866 శాతం పెరుగుదల అన్నమాట. రసాయనాల ఉత్పత్తిలో 1000 శాతం పెరుగుదలను సాధించింది.

1930లలో అభివృద్ధి చెందిన పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలన్నీ అతిపెద్ద ఆర్థిక మాంద్యంలో కూరుకుపోయి, పారిశ్రామిక సంస్థలన్నీ మూసివేసే పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. డిమాండ్ లేదు, ఉత్పత్తి లేదు, ఉద్యోగిత లేదు, మళ్లీ డిమాండ్ లేదు. ఇట్లా నిరుద్యోగ సమస్య తీవ్రమైంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో

ఈ మాంద్యం సోవియట్ యూనియన్ దరిదాపులకు కూడా రాలేదు. పైగా అదేకాలంలో భారీ పరిశ్రమల స్థాపన, ఉత్పత్తి సాధనాల అభివృద్ధి వేగంగా పెరిగింది. ఉద్యోగిత పెరిగింది. ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు పెరిగాయి. పటిష్టమైన దేశ రక్షణ వ్యవస్థను నిర్మించుకోవటం వల్లనే, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో విజయం సాధించింది. కానీ, ఆర్థికంగా మూలధన నిల్వలు మొదలగు వాటిలో చాలా నష్టపోయింది. కొరతగా ఉన్న వనరులను యుద్ధానికి కేటాయించాల్సి వచ్చింది. అయినప్పటికీ త్వరగా కోలుకున్నది. 1950లలో సోవియట్ యూనియన్ లో జరిగిన అభివృద్ధిని స్వర్ణ సంవత్సరాలు (Golden years of development) అంటారు.

1930ల చివరి నాటికే 8900 కీలక పరిశ్రమలను స్థాపించారు. దిగుమతుల మీద ఆధారపడని స్వావలంబనను సాధించారు. నాటి స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో దిగుమతుల వాటా కేవలం ఒక్క శాతం మాత్రమే. పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక విధానాలలో దీన్ని ఊహించడం కూడా సాధ్యంకాదు.

దేశమంతటా విద్యాసంస్థలు, ఉన్నత విద్యాసంస్థలు, టెక్నికల్ విద్యాసంస్థలు స్థాపించారు. నిరక్షరాస్యతను అంతం చేశారు. విద్యలో లింగ వివక్ష లేదు. అభివృద్ధి క్రమంలో మేధోపరమైన చర్యలలో ప్రజలందరినీ భాగం చేయటానికి చేసిన సీరియస్ కృషి విజయవంతం అయింది.

విద్య, సైన్సు, టెక్నాలజీ :

బోల్షివిక్ విప్లవం తర్వాత కేవలం రెండున్నర దశాబ్దాల స్వల్ప వ్యవధిలో 'వెనుకబడిన వ్యవసాయక దేశం' నుండి 'అభివృద్ధి చెందిన పారిశ్రామిక దేశంగా' ఎదిగింది. ఉత్పత్తి సాధనాల ఉత్పత్తి, అభివృద్ధిలో స్వావలంబనను సాధించింది. సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాల విస్తరణ ద్వారా భూ సంబంధాలలో మౌలిక మార్పులొచ్చాయి. మంచి విత్తనాలు, ఎరువులు, ట్రాక్టర్లు, మొదలైన ఉత్పాదకాలను అందించడం ద్వారా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులలో స్వయం సమృద్ధిని సాధించింది. మరొకవైపు దోపిడీ వ్యాపసాయక సంబంధాలను బలోపేతం చేస్తూ, కేవలం నూతన సాంకేతిక పద్ధతుల ద్వారా వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధిని సాధించాలనుకునే పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థలలో వ్యవసాయ సంక్షోభం బలపడింది, శాశ్వతమైంది. కాగా సోషలిస్టు వ్యవస్థ కొనసాగటానికి అవసరమైన పటిష్టమైన దేశ రక్షణ వ్యవస్థను సోవియట్ యూనియన్ నిర్మించుకున్నది. మార్కెట్ శక్తుల లాభాపేక్ష నుండి, వ్యక్తిగత ఆస్తి నుండి విముక్తం అయిన అతికొద్ది కాలంలోనే అమెరికాతో అభివృద్ధిలో సమ స్థాయిలో నిలిచింది. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలను గడగడలాడించిన ఆర్థిక మాంద్యం, సోషలిస్టు రష్యాలో ఎటువంటి ప్రభావాన్ని చూపించ లేకపోయింది. ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు పెరిగాయి. ప్రజల జీవితాలకు, జీవనోపాధులకు భద్రత లభించింది. సకల విషక్షలు, అంతరాలు అంతరించటం ముమ్మరమైంది. సమిష్టి సామాజిక

సంబంధాలు, సోషలిస్టు సమాజాన్ని రక్షించుకోవాలన్న ప్రజలందరి బలమైన ఆకాంక్ష వల్ల రెండవ ప్రపంచ యుద్ధాన్ని సైతం ఎదుర్కొన్నది, విజయం సాధించింది. మంచూరియాలోకి ప్రవేశించిన జపాన్ నాలుగవ ఆర్మీని ఓడించింది. దోపిడీ పీడనలు అంతవైతే అద్భుతమైన మానవ సమాజం ఏర్పడుతుందని మార్స్, ఎంగెల్స్ చెప్పిన విషయానికి సజీవ సాక్ష్యంగా సోవియట్ యూనియన్ నిలిచింది.

ఆర్థిక అభివృద్ధికి, సాంకేతికీకరణకు విద్య, సైన్సు, సాంకేతిక నవకల్పనలు కేంద్రం అని 1917లోనే లెనిన్ తన కరవత్రంలో స్పష్టంగా చెప్పాడు. విద్య అందరికీ అందుబాటులోకి రావటానికి, ప్రజలందరికీ సైన్స్ పరిజ్ఞానాన్ని అందించటానికి, తద్వారా శాస్త్రీయ ప్రాతిపదికతో సంస్కృతిని నిర్మించటానికి, ప్రజలందరి భాగస్వామ్యంతో సాంకేతిక నవకల్పనలను రూపొందించటానికి సోవియట్ యూనియన్ ప్రారంభం నుండి కృషి చేసింది. అయితే సోవియట్ రష్యా టెక్నాలజీని దిగుమతి చేసుకున్నదని, అమెరికా నుండి బదిలీ అయిన టెక్నాలజీ వల్లనే త్వరితగతిన అభివృద్ధి సాధించిందని ఆంథోనీ సెట్టాన్, తాను ముందే నిర్ణయించుకున్న తప్పుడు అభిప్రాయాన్ని రుజువు చేయటానికి ప్రయత్నించాడు. కానీ దేశీయ టెక్నాలజీ అభివృద్ధి కాకుండా, వినూత్న సాంకేతిక నవకల్పనలు లేకుండా ఏ దేశమైనా అతి తక్కువ కాలంలో సూపర్ పవర్ కి పోటీ ఇవ్వగలదా? ఆధునికమైన అంతరిక్ష పరిశోధనలు, అణువిద్యుత్తు, లేజర్ టెక్నాలజీ మొదలైన వినూత్నమైన దేశీయ సాంకేతిక నవకల్పనలతో సోవియట్ యూనియన్ ప్రజల జీవితాలలో, జీవన ప్రమాణాలలో ఎంతో ఉన్నతని సాధించిందని మారిస్ డాబ్ స్పష్టంగా చెప్పాడు. జర్మన్ ప్రొఫెసర్ బాన్, తాను అమెరికా మీద రాసిన పుస్తకంలో సోవియట్ యూనియన్ గురించి ప్రస్తావిస్తూ USSRలో “Golden Age of Science and Technology has come” అన్నాడు. చరిత్రకారుడు కోర్ట్ కిన్ ప్రకారం, లాభాల స్థానంలో ప్రణాళికా లక్ష్యాలతో, అప్పటికే అభివృద్ధి చెందిన పెట్టుబడిదారీ దేశాలతో సమానంగా పోటీ పడగలిగింది, ఇంకా అనేక దేశాలకు తనవంతు సహాయం చేస్తూ సోషలిస్టు వ్యవస్థ కర్తవ్యాన్ని నైతిక ఔన్నత్యాన్ని రుజువు చేసింది.

1940లలోనే స్వంతంగా కంప్యూటర్ ని డిజైన్ చేసుకున్నారు. గణితం, భౌతికశాస్త్రం, అణుభౌతిక శాస్త్రం, రసాయనిక శాస్త్రం, ఖగోళ శాస్త్రంలో సోవియట్ రష్యా శిఖరాగ్ర స్థానంలో నిలిచింది. 1949లోనే అణు బాంబును తయారు చేసింది. 1957లో మొట్టమొదటి కృత్రిమ ఉపగ్రహాన్ని ప్రయోగించారు. 1961లోనే అంతరిక్షంలో అడుగుపెట్టింది మొదటగా సోవియట్ రష్యా వ్యోమగామి. గతితార్కిక చారిత్రక భౌతిక పునాది మీదనే సైన్సు పరిశోధనలు, సామాజిక శాస్త్ర, మానవీయ శాస్త్ర అధ్యయనాలు కొనసాగాయి.

ప్రజలందరికీ ఉన్నత విద్య లక్ష్యంగా సోవియట్ యూనియన్:

విద్యను ప్రాథమిక మానవ హక్కుగా సార్వత్రిక మానవ హక్కుల ప్రకటన ప్రకటించడానికి మూడు దశాబ్దాలకు ముందే ప్రజలందరికీ అక్షరాస్యత, ఉన్నత విద్య, సైన్సు మరియు టెక్నాలజీ విద్య అందుబాటులోకి రావాలన్న లక్ష్యంతో సోవియట్ యూనియన్ ప్రారంభం నుండి కృషి చేసింది. కొరతగా వున్న వనరులను భారీ స్థాయిలో విద్యారంగానికి కేటాయించింది. ఉన్నత విద్యా స్కూళ్లు, టెక్నికల్ మరియు ఉన్నత విద్యాసంస్థలను దేశమంతటా నెలకొల్పింది. సెకండరీ విద్య స్థాయి నుండే సైన్స్ విద్యను ప్రవేశపెట్టారు. ఉన్నత విద్య, టెక్నికల్ విద్యా కళాశాలలలో 1929లో ఒక లక్ష మంది వుండగా, 1932 నాటికి 2.3 లక్షలకు పెరిగింది. అద్భుతమైన విషయం ఏమిటంటే ఇందులో 75 నుండి 80 శాతం వరకు శ్రామికుల కుటుంబాలకు చెందిన విద్యార్థులే వున్నారు. విద్యార్థులందరికీ స్టైఫెండ్ ఇవ్వటం వల్ల శ్రామికుల పిల్లలు విద్యాభ్యాసం కోసం పెద్దఎత్తున ముందుకు వచ్చారు. శ్రామికవర్గాన్ని మొత్తంగా సైన్స్ మరియు టెక్నాలజీతో అనుసంధానం చేయాలన్నదే వారి లక్ష్యం.

భారత రాజ్యాంగంలో నిర్బంధించిన ప్రాథమిక విద్యను ప్రకటించుకున్న, 75 సంవత్సరాల “స్వతంత్ర భారత అమృతకాల”లో కూడా విద్య మాట అటుంచినా, సంపూర్ణ అక్షరాస్యతను సాధించడంలో కూడా విఫలమైనాము. ‘స్వాతంత్ర్యం’ వచ్చిన 53 సంవత్సరాల తర్వాత 2000 సంవత్సరంలో నూతన సహస్రాబ్దిని మానవీయం చేసుకోవడానికి అంటూ ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రకటించిన ఎనిమిది మిలీనియం అభివృద్ధి లక్ష్యాలలో సంపూర్ణ అక్షరాస్యత ఒకటి. అంటే విద్యను ప్రాథమిక మానవ హక్కుగా ప్రకటించిన 52 సంవత్సరాల తర్వాత కూడా సమస్త దేశాలలో ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించనే లేదు. పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థల అభివృద్ధి క్రమం ఏవిధంగా వుంటుందో ఈ చిన్న ఉదాహరణ స్పష్టం చేస్తుంది. ఇక ఇటీవల కాలంలో మన ప్రభుత్వం సంపూర్ణ అక్షరాస్యత గురించి ప్రస్తావించడమే మానుకున్నది. ‘విశ్వగురు’ లక్ష్యంలో దేశ ప్రజలందరికీ అక్షరాస్యత భాగంగా లేకపోవడం ఇంకా దిగజారిపోవడమే.

అందరికీ ఉన్నత విద్య లక్ష్యాన్ని సోవియట్ యూనియన్ లో అతి స్వల్పకాలంలో సాధించటం సోషలిస్టు వ్యవస్థ గొప్పతనాన్ని తెలియజేస్తుంది.

1928లోనే 24 సైంటిఫిక్ పరిశోధనా సంస్థలను 8 శాఖలతో నెలకొల్పారు. 1930 నాటికి 83 శాఖలతో 72 సంస్థలైనాయి. వేల సంఖ్యలో ఫ్లాక్టరీ ప్రయోగశాలలను ఏర్పాటు చేశారు. 1931లో సైంటిఫిక్ పరిశోధనా పనులలో 40,000 మంది శ్రామికులున్నారు. సైన్సు, సాంకేతిక నవకల్పనలలో

శ్రామికవర్గాన్ని భాగం చేయటానికి ప్రతీ ఫ్యాక్టరీ, వ్యవసాయ క్షేత్రం, ఉన్నత విద్యా సంస్థలలో టెక్నాలజీ మీద పట్టు సాధించడానికి ప్రత్యేక వ్యవస్థలను నెలకొల్పారు. ఒకదానితో మరొకరంగాన్ని అనుసంధానించారు.

యూరప్ లో కూడా లేని Thermo Technical Institute, Physico Technical Institute మొదలైన ఉన్నత స్థాయి సాంకేతిక సంస్థలు స్థాపించబడ్డాయి. వ్యవసాయ రంగంలో సాంకేతిక అభివృద్ధి కోసం 47 సంస్థలు, రవాణా రంగం కోసం 10 టెక్నికల్ సంస్థలు, పాపులర్ విద్య కోసం 44 సంస్థలు, ప్రజారోగ్యం కోసం 34 సంస్థలు పనిచేయటం ప్రారంభమైంది. ఎంగెల్స్ తన 'Anti duhring' లో "The society emancipated from shackles of capitalist production, bringing forth a new generation of thoroughly developed producers who understands the scientific foundations of whole industrial process and who study practicals, each one in his branch, the whole series of branches of production from beginning to end will be able to create a new forces of production" అన్నారు.

సైన్సు మరియు టెక్నాలజీ అభివృద్ధిలో జనసామాన్యాన్ని విజయవంతంగా భాగం చేయడంతో భౌతిక, మేధోశ్రమల మధ్య అంతరాలు కొంతవరకు తొలగినాయి. సైన్సు, టెక్నాలజీ మీద పట్టు సాధించటం కోసం జనసామాన్యం తీవ్రంగా కృషి చేశారు, పోరాటం చేశారు. వేలసంఖ్యలో శ్రామికవర్గం నుండి సాంకేతిక నవకల్పనల సూచనలు వచ్చాయి. అద్భుతాలు సృష్టించారు. ఇదే కదా "ఉన్నతస్థాయి సోషలిస్టు పోటీ". Donetz బేసిన్ లో గనుల నుండి కన్వేయర్ ద్వారా బొగ్గును తేవటం ఈవిధంగా కనుగొన్నదే. సహజ వనరుల కొత్త నిక్షేపాలను కనుక్కోవటానికి అకాడమీ ఆఫ్ సైన్సెస్, జియోలాజికల్ ఎక్స్ ప్లోరేషన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ను ఏర్పాటు చేశారు. ఇందులో సైంటిస్టులతో పాటు స్థానిక ప్రజలు, టీచర్లు, యువత కూడా వుంటారు. ప్రతిశోధన, పరిశోధనలో జన సామాన్యం తప్పనిసరిగా వుంటారు. సమిష్టి కృషితోనే ఇవన్నీ సాధించటం జరిగింది.

సైన్సుతోనే ప్రజల జీవన ప్రమాణాల పెరుగుదల, ఆరోగ్యం, సంస్కృతి కూడా ఆధారపడి వున్నాయని సూల్ విద్య నుండే సైన్స్ ను ప్రవేశపెట్టారు. పెద్ద సంఖ్యలో సైంటిస్టులు, ఇంజనీర్లు తయారైనారు. అధ్యయనాలను ప్రచురించటానికి పెద్ద సంఖ్యలో పరిశోధనా పత్రికలున్నాయి. సైన్స్ అధ్యయనంలో, మేధోశ్రమలో లింగ వివక్ష అసలే లేదు. కానీ నేడు మహిళా సాధికారత, జెండర్ సమానత నినాదాలతో ఊదరగొడుతూ ప్రస్తుత సామ్రాజ్యవాద దోపిడీ వ్యవస్థ, స్త్రీల శ్రమను, పునరుత్పత్తి విధులను, లైంగికతను సరుకుగా దిగజార్చింది. నిజానికి సోషలిస్టు విధానాలను చూసి పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థ

సిగ్గుపడాలి. కానీ దుర్మార్గంగా సోషలిజాన్నే కాలం చెల్లించడం.

1918-20ల మధ్య 'స్టేట్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అప్లైడ్ కెమిస్ట్రీ'ని స్థాపించారు. పరిశ్రమల రంగం, వ్యవసాయరంగం, ప్రజారోగ్యానికి రసాయన శాస్త్రంతో సంబంధం వున్నదని, 1928 నాటికే ఎరువులు, క్రిమినోజిక మందులు, పొటాషియం మొదలైన ఉత్పత్తులకు సంబంధించిన అనేక ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించారు. 1939లోనే రసాయనిక పరిశ్రమల అభివృద్ధి కోసం ప్రత్యేక మంత్రిత్వశాఖ ఏర్పడింది. 1926లోనే సింథటిక్ రబ్బరును తయారు చేసే ఉత్తమ వద్దతిని కనుగొన్నారు. 1931-33 మధ్య సిల్వినెట్ నుండి పొటాషియం క్లోరైడ్ ను తయారు చేసే భారీ పరిశ్రమను స్థాపించారు. ఏ ముడి పదార్థాన్ని వృధా కానివ్వ లేదు. ఉత్పత్తి క్రమంలో వచ్చే ఉప ఉత్పత్తులను సరియైన విధంగా ఉపయోగించారు. పనిచేసే పరిస్థితులు ఆరోగ్యకరంగా వుంచారు. పర్యావరణాన్ని కలుషితం చేయకుండా కాపాడారు. గడ్డి వంటి పంటల వ్యర్థాలు తగుల బెడుతున్నారని ఢిల్లీ చుట్టూ వున్న రైతాంగంపై కేసులు పెడుతున్నారని కానీ వాటిని సేకరించి ఉపయోగకరంగా మార్చే ప్రయత్నాలు చేయని పరిపాలనలను ఇప్పటికీ చూస్తూనే వున్నాం. పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో ఇప్పటికీ దుర్భరమైన పని పరిస్థితులు, వర్యావరణ కాలుష్యం తీవ్రమవుతూ కొనసాగుతున్నాయి. భూగోళం మనుగడనే ప్రశ్నార్థకం చేస్తున్నాయి.

సాంకేతిక నవ కల్పనలు, ప్రణాళికలు, సమస్యను పరిష్కరించడం అన్నీ కూడా సైంటిస్టులు, ఇంజనీర్లు, ఉత్పత్తి నిపుణులు, శ్రామికులు సమిష్టి చర్చలతో నిర్ణయిస్తారు. అన్నింటిలో సమిష్టి కృషి, సమిష్టి సహకారం వుంటుంది. విభిన్న శాఖల మధ్య సమన్వయంతో నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. అన్నీ ప్రభుత్వ విద్యాసంస్థలే, ప్రభుత్వ ప్రయోగశాలలే. అందువల్లనే సృజనాత్మకత ఉంటుంది. అపాయకరమైన పోటీ వుండదు. ప్రజల మొత్తం జీవితాన్ని శాస్త్రీయ ప్రాతిపదికల మీద క్రమబద్ధంగా నిర్మించారు. మానవజాతి మొత్తానికి భద్రత గల, ఫలవంతమైన, శాంతియుతమైన జీవితాలు లభించాయి.

గుత్త పెట్టుబడులు - టెక్నాలజీ - సంక్షోభంలో శ్రామిక ప్రపంచం :

మార్కెట్ శక్తుల అదృశ్యహస్తం నిర్దేశించటం వల్ల స్వేచ్ఛగా, పోటీ వల్ల సాంకేతిక ప్రగతి, సాంకేతిక నవ కల్పనలు శిఖరాగ్ర స్థాయికి చేరుకుంటాయని పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థ గురించి చెబుతారు. ఈ వ్యవస్థలో పెట్టుబడుల లాభం కోసమే సాంకేతిక ప్రగతి వుంటుంది. సాపేక్షికంగా అధిక మిగులు నిచ్చే టెక్నాలజీని వినియోగిస్తాయి. శ్రమదోపిడీని తీవ్రస్థాయిలో పెంచడానికి టెక్నాలజీని ఆధునీకరిస్తూ పోతారు. శ్రామికుల వెసులుబాటు, పని పరిస్థితులను మెరుగుపరచడం, అవసరమైన

విశ్రాంతిని కల్పించడం, జీవన ప్రమాణాలను పెంచడం, వీరి సాంకేతిక నవకల్పనల లక్ష్యం కానే కాదు. అసలు దీనికి సంబంధించిన మొత్తం నెట్‌వర్క్ అంటే సైంటిస్టులు, ప్రయోగశాలలు, పేటెంట్లు - అన్నీ గుత్త పెట్టుబడుల గుప్పిల్లో వుంటాయి. తమ లాభం దృష్ట్యా పరిశోధనలను నిర్దేశిస్తాయి. మూలధనం ఆధిపత్యాన్ని బలోపేతం చేయటం, శ్రామికులను నియంత్రణలో అణచి వుంచడం లక్ష్యంగా సాంకేతిక నవకల్పనలను ఆవిష్కరిస్తారు. ప్రభుత్వరంగంలో అభివృద్ధి చేసిన ఆధునిక పరిశోధన ఫలితాలను కూడా ఆఖరిదశలో చేజిక్కించుకుని తమ పేటెంటు హక్కులు పొందుతారు. మానవ సమాజం నిర్మించుకుంటూ, ఆవిష్కరించుకుంటూ వచ్చిన అనేక శాస్త్ర, సాంకేతిక సమిష్టి ఫలితాలపై వ్యక్తిగత ఆస్తిలాగా పేటెంట్లు పొందుతారు. దీనికన్నా సామాజిక ద్రోహం మరొకటి లేదు. ఈవిధంగా అనేక రూపాల్లో తమవద్ద పోగుబడిన మూలధనం ఏ దేశానికైనా అవలీలగా వెళ్ళగలుగుతుంది. వర్ధమానదేశాలు రాయితీలు ఇచ్చి అన్ని షరతులను ఒప్పుకొని ఆహ్వానిస్తాయి. మూలధనం వర్ధమాన దేశాలకు ప్రవహించడం వల్ల సంపన్న దేశాలలో నిరుద్యోగిత ఎప్పుడూ వుంటుంది. వర్ధమాన దేశాలలో నిరుద్యోగిత, ఉద్యోగ భద్రత లేకపోవడం, దుర్భర పరిస్థితుల్లో వనిచేయటం తీవ్రమవుతూనే వుంటుంది. శ్రమను, శ్రామికులను అభావం చేస్తూ, పర్యావరణాన్ని విధ్వంసం చేస్తూ, గుత్త పెట్టుబడులు తమ లాభాలను అపారంగా పెంచుకోవటం వల్ల అసమానతలు తీవ్రమవుతాయి. సంక్షోభం సంక్లిష్టమవుతుంది. సైంటిఫిక్ పరిశోధనలు ప్రధానంగా సూపర్ విలాస వస్తువుల ఉత్పత్తి, యుద్ధాలు, యుద్ధానికి సంబంధించి సిద్ధం కావటం, ఆడంబరమైన వస్తు ప్రకటనల దిశగానే వుంటాయి. నిరుద్యోగిత శాశ్వతం కావటం, ఉద్యోగ అభద్రత, శ్రామికుల హక్కులు అంతరించటం, మొదలైన సమస్యలన్నీ శ్రామిక వర్గాన్ని నిరాశవాదంలోకి నెడతాయి. ఇక పూజలు, తాంత్రిక పూజలు, మత మౌఢ్యం ముమ్మరం అవుతాయి. ఫైనాన్స్ క్యాపిటల్ సృష్టించే ప్రతి నవకల్పన కొత్త వైరుధ్యాలకు, కొత్త సమస్యలకు కారణమవుతుంది. సాంస్కృతిక వికృతీకరణ బలపడుతుంది. ఈ సమస్య కేవలం వర్ధమాన దేశాలకు, అనియత రంగానికి, నైపుణ్యం లేని శ్రామికులకు పరిమితం అనుకుంటే పొరపాటే. ఇటీవలి కాలంలో ట్విట్టర్‌ను స్వాధీనం చేసుకున్న ఇలోన్ మస్క్ ఒక మెయిల్‌తో పదివేలమంది అత్యున్నత

నైపుణ్యం గల ఉద్యోగులను తొలగించాడు. మిగిలిన కార్పొరేట్ దిగ్గజాలు, అమేజాన్‌తో సహా అదే బాటలో నడుస్తున్నాయి.

సమస్త సంపదను గుత్త పెట్టుబడులు స్వాధీనం చేసుకునే క్రమం సాఫీగా వుండదు. సకల వివక్షలను తీవ్రం చేస్తుంది. నేర ప్రపంచాన్ని సృష్టిస్తుంది, బలోపేతం చేస్తుంది. సంక్షుభిత జీవితాలతో సతమతమవుతున్న పీడితవర్గ యువతను నేర ప్రపంచం సంకెళ్లతో బంధిస్తుంది. శ్రామికవర్గ చైతన్యం ఏమాత్రం అభివృద్ధి కాకుండా ఉండడానికి ఫైనాన్స్ మూలధనం చేసే ప్రయత్నాలలో యువతను లంపెన్ గ్రూపుగా తయారు చేస్తుంది. రాజకీయ నాయకులు తమ ఆధిపత్యం నిరూపించుకోవటానికి రకరకాల కట్టాలను, అవినీతి కార్యక్రమాలను, ఎన్నికల్లో గెలవడానికి ఎప్పుడూ లంపెన్ యువతను పెంచి పోషించటం ఇందులో భాగమే. మనదేశంలో మత సంబంధమైన ఉత్సవాలు, వినాయక చవితి, నవరాత్రులు మొదలైన వాటిని విపరీతంగా నిర్వహించటం ఈ వికృతీకరణలో భాగమే.

మెజారిటీ ప్రజల జీవితాలు సంక్లిష్టమైన సంక్షోభంలో శాశ్వతంగా కొనసాగుతాయా? గుత్త పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థ చట్రంలో సంక్షోభాలకు పరిష్కారమే లేదు. ఇవి మరింత తీవ్రం అవుతాయి. ఇటువంటి జరిగింపులపై పరిస్థితుల్లో పీడిత వర్గాన్ని చైతన్యవంతం చేయటానికి, సంఘటిత పరచడానికి వ్యవస్థ మార్పును సాధించాలనుకునే విప్లవశక్తుల మీద భారం మరింత అదనమవుతుంది.

లాభాపేక్ష మార్కెట్ శక్తులు, ప్రైవేటు ఆస్తి నుంచి విముక్తి అయిన సోషలిస్టు వ్యవస్థలోనే అభివృద్ధి అన్నది ప్రజల కోసం వుంటుంది. టెక్నాలజీ అభివృద్ధి కొద్దిమంది బిలియనీర్ల లాభాల గ్యారంటీ కోసం కాకుండా సమాజానికంతటికీ ఉపయోగ పడుతుంది. ఉన్నతమైన సామాజిక సంబంధాలు ఏర్పడతాయి. ప్రజలందరూ గౌరవంగా, ఆత్మగౌరవంతో బ్రతికే పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. ఈ వాస్తవాన్ని సోవియట్ యూనియన్‌లో జరిగిన సోషలిస్టు వ్యవస్థ స్థాపన నిరూపించింది. ఏర్పడిన సోషలిస్టు వ్యవస్థ ఇప్పటివరకు మనలేకపోవడానికి కారణాలను వేరుగా పరిశీలించుకోవచ్చు. కానీ నిత్యం సంక్షోభాలతో మునిగితేలే పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు అభివృద్ధికరమైన, ప్రత్యామ్నాయమూ, పరిష్కారమూ సోషలిస్టు వ్యవస్థ సాధనే. ఆ దిశగా సరైన ఆచరణ మార్గంలో గమనాన్ని వేగవంతం చేయడానికి బలమైన పోరాటాలను నిర్మించటమే మన ముందున్న కర్తవ్యం.

***